środa, 06.08.2025

Święto Przemienienia Pańskiego

Kościół katolicki 6 sierpnia obchodzi święto Przemienienia Pańskiego nazywane epifanią lub teofanią, ponieważ Jezus ukazał swoim trzem uczniom, że jest Synem Bożym. Święto ustanowił papież Kalikst III, jako podziękowanie Bogu za zwycięstwo nad Turkami pod Belgradem 6 sierpnia 1456 r.

Źródłem święta Przemienienia Pańskiego w Kościele są opisy u trzech ewangelistów: św. Mateusza, św. Marka i św. Łukasza, w których opowiadają o wydarzeniu na Górze, podczas którego Chrystus ukazał swoją chwałę trzem uczniom Piotrowi, Jakubowi i Janowi. Ujrzeli oni, jak Jezus rozmawiał z Mojżeszem i Eliaszem. „Jego twarz zajaśniała jak słońce, a szaty stały się olśniewająco białe" – czytamy w Ewangelii.

W Starym Testamencie było przekonanie, że Jahwe pokazuje się w obłoku. Dlatego w czasie Przemienienia ukazał się obłok, który okrył Chrystusa, Mojżesza i Eliasza. Natomiast głos z obłoku utwierdził uczniów w przekonaniu o objawieniu się Boga. Dlatego Ewangelista stwierdza, że świadkowie tego wydarzenia bardzo się zlękli.

W Biblii tylko Mojżesz i Eliasz mogli rozmawiać z Bogiem twarzą w twarz i nie umrzeć. Kościół wyjaśnia, że obie postaci symbolizują koniec czasów Starego Testamentu, dlatego po chwili rozmowy z Jezusem – znikają. Oznacza to, że czasy Tory, którą reprezentuje Mojżesz, oraz czasy proroków, których reprezentuje Eliasz zakończył się i nadszedł czas Chrystusa.

Termin "Przemienienie Pańskie" nie do końca odpowiada greckiemu słowu "metemorfothe", użytemu w Ewangelii św. Marka, które oznacza "zmienić formę zewnętrzną (morfe), kształt; przejść z jednej formy zewnętrznej do drugiej". Chrystus okazał się uczniom w swojej naturze i istocie - że jest Synem Bożym. Przemienił się na oczach apostołów, aby w dniach próby, czyli w czasie męki i śmierci Jezusa nie zachwiała się ich wiara w Niego .

Na Wschodzie uroczystość Przemienienia Pańskiego pojawiła się już w VI wieku. Była ona największym świętem w ciągu lata. Natomiast na Zachodzie - jako święto obowiązujące dla całego Kościoła wprowadził papież Kalikst III. W ten sposób chciał podziękować Bogu za zwycięstwo oręża chrześcijańskiego nad Turkami pod Belgradem 6 sierpnia 1456 r.

Lokalnie obchodzono to święto na Zachodzie już w VII wieku. W Polsce znane jest od XI wieku.

Święto Przemieniani ma przypominać chrześcijanom, że ich celem jest życie wieczne, zmartwychwstanie.

W Kościele prawosławnym Przemienienie jest jednym z ważniejszych świąt poświęconych Chrystusowi. Nazywane jest świętem "Spasa Izbawnika" i obchodzone w zależności od kalendarza – według gregoriańskiego - 6 sierpnia, natomiast według kalendarza juliańskiego – 19 sierpnia.

W Polsce główne obchody tego święta odbywają się na Świętej Górze Grabarce (woj. podlaskie). Rokrocznie gromadzi się tam kilka tysięcy pielgrzymów z Metropolitą Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego i członkami Świętego Synodu. Miejsce to ma takie samo znaczenie dla prawosławnych, jak dla katolików w Polsce – Jasna Góra. Święto Przemieniania Pańskiego obchodzi także Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Polskokatolicki, Kościół Katolicki Mariawitów, jak również Kościół anglikański na całym świecie.. Zdaniem św. Cyryla Jerozolimskiego (zm. 387 r.) górą Przemienienia Chrystusa była góra Tabor. Za nim powtórzył to samo św.

Hieronim (zm. ok. 420 r.) i cała tradycja.

Szczyt Taboru podzielony jest obecnie między franciszkanów (część południowa) i Greków prawosławnych (część północna), którzy posiadają klasztor św. Eliasza.

Zakon franciszkanów przeprowadził liczne badania archeologiczne, ukazujące dzieje kultu chrześcijańskiego na tej górze, mają na niej klasztor i hospicjum dla pielgrzymów, a w 1924 roku zbudowali wspaniałą bazylikę. Bazylika jest trójnawowa i posiada dwie kaplice.

W 1964 r. górę Tabor odwiedził papież Paweł VI, który jako pielgrzym przemierzał Ziemię Świętą. (PAP) (Autor: Magdalena Gronek, mgw/ mhr/)

Źródło:
https://dzieje.pl/dziedzictwo-kulturowe/w-kosciele-katolickim-6-sierpnia-obchodzone-jest-swieto-przemienienia
https://www.ekai.pl/dzis-w-kosciele-swieto-przemienienia-panskiego/ (grafika)